

ПРОГРАМА ГУРТКА «ОСНОВИ ПЕРЕПЕЛІВНИЦТВА»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сьогодні галузь птахівництва набула широкої популярності і в Україні. Значну увагу стали приділяти розведенню перепелів не тільки на спеціалізованих перепелиних фермах, так і в приватних господарствах. Дієтологи стверджують що яйця та м'ясо перепелів є цінними дієтичними продуктами, які містять комплекс поживних речовин та ефективних терапевтичних засобів, лікувальні властивості яких визнані в усьому світі.

Враховуючи соціальний попит учнів, доцільним є створення при позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладах навчальних комплексів, які складаються з перепелиної міні-ферми на міні-лабораторії з питань вивчення фізіології, анатомії цих птахів та набуття учнями навиків догляду за перепелами.

Для програмного забезпечення роботи даного комплексу розроблена навчальна програма гуртка «Основи перепелівництва» початкового рівня для учнів 8-9 класів. Рекомендований кількісний склад групи 10-12 чоловік.

Метою програми є надання вихованцям теоретичних знань та формування в них практичних навичок по утриманню перепелів, розвиток економічного мислення, формування мотивації до підприємницької діяльності, сприяння професійному самовизначенню вихованців. Для реалізації мети навчальний матеріал вивчається за розділами «Біологічні особливості перепелів», «Анатомо-фізіологічна характеристика перепелів», «Породи перепелів», «Системи утримання перепелів», «Технологія годівлі перепелів», «Технологія розведення перепелів», «Хвороби перепелів, їх профілактика та лікування», «Організація роботи перепелиної ферми в умовах ринкової економіки».

Для досягнення мети програма передбачає вирішення таких основних **завдань**:

- ознайомлення з історією розвитку перепелівництва в світі;
- вивчення анатомо-фізіологічних особливостей перепелів;
- ознайомлення з основними видами та породами, що рекомендуються для утримання в умовах неволі;
- вивчення умов утримання, годівлі та вирощування перепелів;
- ознайомлення з основами племінної роботи;
- ознайомлення з аспектами ветеринарної роботи;
- ознайомлення з особливостями ведення господарства в умовах ринкової економіки;
- формування практичних умінь та навичок роботи з перепелами;
- створення умов для професійного самовизначення учнів.

Для вирішення поставлених завдань у роботі гуртка рекомендується використовувати різноманітні методи (когнітивні, креативні, оргдіяльні) та форми (лекції, бесіди, дослідницька робота, практична діяльність, екскурсії, лабораторні заняття тощо) організації навчально-виховного процесу.

У кінці року результати роботи підсумовуються на науково-практичній конференції.

Орієнтовний перелік основних засобів навчання

Об'єкти натуральні: маточне стадо перепелів

Обладнання спеціалізоване та інвентар: клітки індивідуальні для утримання дорослої птиці; клітки для утримання молодняка; годівниці, напувалки; відра пластмасові; візки (1 шт.); обприскувач; зерноподрібнювач.

Вологі препарати: розвиток зародка перепела; внутрішні органи перепела.

Колекції: кормів концентрованих; різних видів пера; яєць різних порід (видів) перепелів.

Скелети: тулуба перепела.

Таблиці: внутрішня будова птаха; хімічний склад кормів; поживність кормів для перепелів; види схрещування.

Прилади та пристосування: ваги торсійні; набір різновагів; електронний мікроскоп; термометр для інкубатора; термометр для вимірювання температури повітря в приміщенні; стерилізатор; інкубатор.

Навчально-тематичний план

№ п/п	Назва розділу і тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1	Вступ	4	2	2
2	Біологічні особливості перепелів	8	6	2
3	Анатомо-фізіологічні особливості перепелів	22	16	6
4	Породи перепелів	10	8	2
5	Системи утримання перепелів	16	10	6
6	Технологія годівлі перепелів	22	14	8
7	Технологія розведення перепелів	26	18	8
8	Хвороби перепелів, їх профілактика та лікування	16	12	4
9	Організація роботи перепелиної ферми в умовах ринкової економіки	18	12	6
10	Підсумки	2		2
Усього:		144	98	46

Навчально-тематичний план

Кількість годин	Дата проведення	Тема заняття	Ключові компетентності, які формуються під час вивчення даної теми
ВСТУП (4 години)			
		Ознайомлення з планом роботи гуртка. Правила техніки безпеки на заняттях. Історія перепелівництва в світі та Україні. Значення перепелівництва для людини	має уявлення про: • історію розвитку перепелівництва; • значення перепелівництва для людини
<i>Екскурсія</i> на перепелину ферму.			
I. Біологічні особливості перепелів (8 годин)			
		Загальна характеристика фазанових. Основні представники фазанових. Походження перепелів. Видова різноманітність перепелів	знає: • походження перепелів; • біологічні особливості перепелів

<i>Екскурсія</i> до зоопарку, мисливського господарства по розведенню фазанів.			
II. Анатомо-фізіологічні особливості перепелів (22 години)			
		Зовнішня будова перепела. Шкіряний покрив і його похідні. Значення шкіряного покриву, його будова. Будова, функції та різноманітність пера. Фізіологія линьки. Скелет: особливості будови, функції. Загальні поняття про будову та функції системи травлення. Загальні поняття про будову та функції системи дихання. Загальні поняття про будову та функції кровоносної системи. Будова та функції нервової системи й залоз внутрішньої секреції, їх значення. Органи чуття. Загальні поняття про будову та функції системи розмноження. Статева зрілість перепелів. Особливості будови та функції органів розмноження у сільськогосподарської птиці. Особливості процесу запліднення у сільськогосподарської птиці	<i>називає:</i> - будову опірно-рухової системи; - органи травлення; - органи дихальної системи; - органи нервової та кровоносної систем; <i>розпізнає:</i> - анатомічні ділянки тіла птиці; <i>характеризує:</i> - особливості систем органів птиці; - особливості процесу запліднення с/г птиці
<i>Практичні роботи</i> Вивчення будови пера Складання колекції різних типів перепелиного пера. Робота з мікропрепарати крові перепела.			
III. Породи перепелів (10 годин)			
		Різнманітність порід перепелів та їх основні характеристики. Перепел звичайний. Перепел японський. Перепел китайський. Перепел каліфорнійський. Перепел віргінійський. Перепел породи «Фараон». Перепел породи «Естонський домашній». Перепел породи «Англійський чорний» і «Англійський білий». Перепел породи «Маньчжурський золотистий». Перепел породи «Смокінговий». Вибір виду і породи для утримання і розведення	<i>називає:</i> - групи порід, походження кожної породи перепелів; <i>розпізнає:</i> - перепелів по породах

<i>Практичні роботи</i> Визначення виду, породи перепела.			
IV. Системи утримання перепелів (16 годин)			
		Системи утримання перепелів. Перепелина ферма: типи, обладнання, інвентар. Зоогігієнічні вимоги до перепелиної ферми. Створення оптимальних умов утримання перепелів різних видів в умовах перепелиної ферми. Поняття «мікроклімату», його значення для підвищення ефективності вирощування молодняка і утримання дорослої птиці. Вплив зміни температури і вологості на продуктивність птиці. Проблеми біоетики в птахівництві	<i>знає:</i> • типи систем утримання перепелів; • умови необхідні для життєдіяльності птиці; <i>характеризує:</i> • параметри мікроклімату в приміщенні для утримання перепелів; <i>застосовує знання:</i> • для догляду за перепелами різних вікових груп; <i>дотримується правил:</i> • техніки безпеки при роботі з птицею та інвентарем
<i>Практичні роботи</i> Розробка макетів кліток для утримання перепелів різних видів. Розробка проекту перепелиної ферми. Ремонт інвентарю та обладнання.			
V. Технологія годівлі перепелів (22 години)			
		Біологічні основи годівлі перепелів різних видів. Види кормів, їх характеристика. Хімічний склад кормів. Поняття про раціон. Фактори, що впливають на складання раціону. Складання кормових раціонів. Підготовка кормів до згодовування. Правила зберігання кормів. Виготовлення комбікорму	<i>називає:</i> • види кормів; <i>розпізнає:</i> • типи кормів; <i>пояснює:</i> • правила заготівлі та зберігання кормів; <i>застосовує знання:</i> • для складання раціонів
<i>Практичні роботи</i> Визначення вгодованості перепелів. Визначення складу готового комбікорму. Розробка раціонів для різних груп перепелів. Виготовлення кормосумішей для різних груп перепелів.			
VI. Технологія розведення перепелів (26 годин)			
		Племінна та селекційна робота. Методи розведення перепелів. Зоотехнічний облік. Формування основного стада. Фактори і умови, які впливають на яйценосність перепілок.	<i>знає:</i> • методи розведення перепелів; • оптимальні умови зберігання інкубаційних яєць; <i>характеризує:</i>

		Оптимальні умови зберігання інкубаційних яєць. Будова яйця перепела. Розвиток зародка. Розведення перепелів шляхом природної та штучної інкубації. Переваги штучної інкубації. Режим інкубації перепелів. Особливості вирощування молодняка перепелів	- фактори і умови, які впливають на яйцєносність перепілок; <i>застосовує знання:</i> - проведення штучної інкубації перепелиних яєць; - для ведення зоотехнічного обліку
<i>Практичні роботи.</i> Добір сімей і пар для розведення. Відбір та закладка перепелиних яєць для інкубації. Проведення штучної інкубації перепелиних яєць. Догляд за молодняком перепелів. Дослідження впливу строків зберігання інкубаційних яєць на інкубаційні якості яєць та життєздатність молодняка			
VII. Хвороби перепелів, їх профілактика та лікування (16 годин)			
		Поняття «зоогігієна» та її значення для перепелівництва. Умови утримання перепелів та їх вплив на здоров'я птахів. Причини, що викликають захворювання перепелів. Дезінфекція, її значення, засоби дезінфекції, правила проведення. Заразні хвороби. Незаразні хвороби. Профілактика захворювань та їх лікування. Лікарські рослини та їх значення для перепелівництва. Ветеринарна аптечка перепеловода. Правила особистої гігієни людини при роботі з птахами	<i>називає:</i> - причини захворювань перепелів; <i>характеризує:</i> - інфекційні та неінфекційні хвороби с/г птахів; <i>застосовує знання:</i> - для вирощування здорових перепелів; <i>дотримується правил:</i> - для обґрунтування заходів особистої гігієни при роботі з птахами
<i>Практичні роботи</i> Проведення профілактичних робіт під наглядом лікаря ветеринарної медицини. Підбір ветеринарної аптечки. Проведення дезінфекції інвентаря, та обладнання перепелиної ферми. Розрахунок норм мінерально-вітамінних добавок. <i>Екскурсія</i> до ветеринарної клініки.			
VIII. Організація роботи перепелиної ферми в умовах ринкової економіки (18годин)			
		Поняття «ринкова економіка». Показники ефективності виробництва. Собівартість продукції та	<i>називає:</i> принципи ринкової економіки; <i>характеризує:</i>

		шляхи її зниження. Прибуток та його економічна природа. Рентабельність виробництва. Фактори впливу на підвищення прибутковості підприємства. Організація роботи на перепелиній фермі.	• показники ефективності виробництва; <i>застосовує знання для:</i> • проведення маркетингових досліджень; • розрахунку ціни на продукцію; • розробки схеми створення власного підприємства.
Практичні роботи Вивчення попиту на продукцію перепелиної ферми. Проведення розрахунку ціни на продукцію. Дослідження ринку збуту продукції перепелиної ферми. Розробка бізнес-проекту перепелиної ферми.			
Підсумкове заняття (2 години) Науково-практична конференція вихованців			

СПИСОК ВИКОРИСТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко С.П. Полная энциклопедия птицеводства / Бондаренко С.П. — Донецк : Сталкер; М.: ООО «Издательство АСТ», 2002. — 448 с.
2. Братских В.Г. Страусы и перепелки. Разведение, содержание, бизнес / Братских В.Г., Соболев А.З., Нефедова В.И. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. — 320 с.
3. Булгаков В.Д. Разведение перепелов, фазанов, цесарок / Булгаков В.Д. — Донецк : ПКФ «БАО», 2002. — С. 4 — 23.
4. Приусадебное животноводство: справочник / Дмитриев Н.Г., Иванов К.М. и др. — Ленинград: Агропромиздат. Ленинг. отд., 1985. — С. 180—242.
5. 1000 советов животноводам — любителям / Малик В. и др. — Братислава: Природа, 1986. — С. 191—198.
6. Рахманов А.И. Разведение домашних и экзотических перепелов / Рахманов А.И. — М. : Аквариум, 2001. — 64 с.
7. Цесарки, фазаны, перепела, голуби: разведение, выращивание — Ростов-на-Дону: «Издательство Проф — Пресс», 2000. — С. 42—79.
8. Алексеев Ф.Ф. Промысловое птицеводство / Алексеев Ф.Ф., Арсия М.А., Бельченко Н.Б. — М.: Агропромиздат, 1991. — 544 с.
9. Пигарев Н.В. Технология производства продуктов птицеводства и их переработка / Н.В. Пигарев, Т.А. Столяр, С.Г. Шумков. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Агропромиздат, 1991. — 342 с.
10. Бородай В.П., Циганюк О.В. Птицеводство / Засуха Т.В. Зубец М.В., Сирацкий Й.З. та ін. // Разведение сельскохозяйственных животных с основами специальной зоотехнии. — К.: Аграрна наука. 1999. — 512 с.
11. Бессарабов Б.Ф. Практикум по инкубации яиц и эмбриологии сельскохозяйственной птицы / Бессарабов Б.Ф. — М.: Агропромиздат, 1992 — 144 с.
12. Братских В.Г. Страусы и перепелки. Разведение, содержание, бизнес / Братских В.Г. Соболев А.З., Нефедова В.И. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. — 320 с.
13. Иоцус Г.П. Птицеводство : учеб. пособ. / Г.П. Иоцус, Н.И. Старчиков. — 2-е изд., — М.: Агропромиздат, 1989. — 351 с.

14. Племінна робота: довідник / [за ред. М.В. Зубця. — К.: ВНА «Україна», 1995. — 440 с.
15. Промышленное птицеводство / [под ред. В.Д. Лукьяновой. 2-е изд., — К.: Урожай, 1989 — 278 с.
16. *Рубан Б.В.* Птиці и птицеводство / Рубан Б.В. — Харьков : Зспада, 2002 — 520 с.
17. *Сергеев В.А.* Вращивание и содержание племенной и промышленной птиц : учеб. пособ. / Сергеев В.А., Слюсар П.М. , Сергеева В.Д. — 2-е изд., М.: Агропромиздат, 1987. — 272 с.